

Specifik utbildningsplan med specifika regler och kunskapsmål för specialistutbildning inom **odontologi** – hund och katt

*Se även den övergripande utbildningsplanen för alla ämnesspecialiseringar inom specialistutbildning steg 2 - i sjukdomar hos hund och katt. I detta dokument finns särskilda krav och regler som gäller för specialisering i odontologi, som **tillkommer utöver** de som står i den övergripande utbildningsplanen.*

Ämne

Huvudämnet odontologi inkluderar embryologi, anatomi, oral radiologi, materialkunskap, oral profylax, oral pediatrik och utvecklingsrubbningar, parodontologi, endodonti, kariologi, oral onkologi, tandresorption, extraktionsteknik, oral medicin, oral kirurgi, frakturbehandling, bettanomalier och tillämpad ortodonti. Randområden är tillämpliga delar av anesthesiologi, virologi, bakteriologi, patologi, farmakologi, internmedicin onkologi och avelsgenetik.

Handleddd tjänstgöring

Under utbildningstiden ska aspiranten självständigt utföra eller medverka i odontologiska behandlingar och utredningar samt utarbeta och utföra behandlingsplaner. Se vidare under fallförteckning samt specifika kunskapsmål, nedan,

Se också den övergripande utbildningsplanen för ämnesspecialiseringen steg 2 angående bland annat tjänstgöringstid, tid med handledaren, tid med internationell specialist mm.

Kompletterande utbildning

Kurser och vetenskapliga möten

Aspiranten ska genomgå minst 120 aktiva kurs-/kongresstimmar vid nationella eller internationella kurser/kongresser inom ämnesområdet odontologi, gärna sådana med praktiska inslag. Enstaka kurser inom relevanta randområden kan också få tillgodoräknas, till exempel anesthesiologi. Kurstiden ska vara fördelad på minst sex olika tillfällen. Aspiranten får tillgodoräkna sig högst 12 timmar per kongress.

Samtliga kurser måste vara godkända av ESK. Vet man inte om en kurs är godkänd uppmanas aspiranten att kontakta ESK odontologi för bedömning, **innan kursen genomgås**.

Det är viktigt att ha en god spridning på olika odontologiska ämnesområden. Detta bedöms av ESK då aspiranten vid utbildningens slut ska lämna in en sammanställning av genomgångna kurser med bifogade kursintyg.

Kursnivån ska motsvara utbildningens kunskapskrav och huvuddelen av föreläsningarna ska ges av veterinär som är europeisk eller amerikansk Diplomate – eller svensk specialist i odontologi.

Anvisning av vissa lämpliga kurser/kongresser som är förhandsgodkända av ESK finns i separat dokument under specialistutbildning/steg 2/odontologi på www.svf.se.

Utöver ovan angivna kurstimmar inom ämnesområdet är en kurs i vetenskapligt skrivsätt obligatorisk.

Presentationer

Aspiranten ska hålla minst två presentationer inom ämnesområdet, vid två olika tillfällen, varav minst en ska vara på ett nationellt eller internationellt vetenskapligt möte medan en presentation kan vara föreläsning på kurs eller liknande. Se vidare den övergripande utbildningsplanen för ämnesspecialiseringen steg 2.

Litteraturstudier

Den praktiska tjänstgöringen och examinationen grundas huvudsakligen på anvisad litteratur. Anvisning av lämplig litteratur finns i separat dokument under specialistutbildning/steg 2/odontologi på www.svf.se.

Skriftligt arbete och skriftlig dokumentation

Utbildningen omfattar även självständiga skriftligt arbeten. De ska bestå av en vetenskaplig artikel eller motsvarande samt fallbeskrivningar. Aspiranten ska även föra en skriftlig fallförteckning. Se den övergripande utbildningsplanen för steg 2, för generell information. Nedan följer speciella regler för odontologi.

Vetenskaplig artikel

Aspiranten ska som huvudförfattare skriva en vetenskaplig artikel inom ämnesområdet – se den övergripande utbildningsplanen för steg 2. I stället för en vetenskaplig artikel accepteras även tre knowledge summaries som publicerats i Veterinary Evidence.

Fallbeskrivningar

Aspiranten ska skriva fallbeskrivningar enligt nedan. Dessa skall utföras individuellt utan hjälp av handledaren. Handledaren bör dock vara behjälplig i valet av lämpliga fall.

Syftet med fallbeskrivningarna är att uppvisa förmåga att självständigt utreda odontologiska fall på specialistnivå. Stor vikt läggs vid det resonerandet kring diagnos och behandlingsval. Fallbeskrivningarna ska alltså diskutera en utredning/diagnos/val av behandling med utgångspunkt från ett fall, vilket visar aspiranternas tankegångar under utredningen, inklusive kritiskt tänkande. Fallbeskrivningen skall visa aspirantens förmåga att självständigt och på ett logiskt, strukturerat och i enlighet med evidens och "best specialist praxis" utreda och handlägga odontologiska fall med komplexitet.

Handledare får kommentera första fallbeskrivningen där efter skall fallen skrivas av aspiranten själv, utan hjälp från handledare eller annan specialist. Handledaren bör dock vara behjälplig i valet av fall lämpliga för fallbeskrivning.

- Maximalt antal ord per fallbeskrivning är 2000 (exklusive referenser och resultat av diagnostiska tester eller röntgen/bilddiagnostiskt utlåtande/).
- Fyra fallbeskrivningar krävs, varav två skall skrivas på engelska. Minst en fallbeskrivning ska röra katt. De fyra fallen skall omfatta sinsemellan olikartade diagnoser. Välj enbart fall där en definitiv diagnos kunnat ställas.
- Fallbeskrivningarna skall skrivas strukturerat så att utredningsarbete och progress av fallen tydligt framgår. Ett vetenskapligt uttryckssätt förväntas.

Fallbeskrivningarna ska lämnas in och godkännas av ESK. Feedback kommer att lämnas av ESK på icke godkända fallbeskrivningar. Minst en fallbeskrivning måste dock kunna godkännas av ESK utan föregående feedback.

Följande rubriker bör ingå i fallbeskrivningarna:

- Titel
- Signalement och anamnes
- Klinisk undersökning
- Problemlista
- Differentialdiagnoser
- Om diagnostiska tester har utförts ska dessa resultat framgå
- Bilddiagnostisk utlåtande
- Diagnos
- Prognos
- Behandling
- Uppföljning
- Diskussion
- Referenser

Referenser ska skrivas antingen enligt Harvard- eller Vancouvermodellen.

Manus ska skickas dels som PDF, dels som Word-dokument med numrerade rader för att underlätta för granskarna. Fallbeskrivningarna skickas till specialistutbildning@svf.se

Efter ESK:s bedömning skickas riktlinjer för förändringar som behöver göras i manuskriptet till aspiranterna som ska modifiera manuset eller motivera varför ingen ändring sker. Alla kommentarer från ESK ska beaktas och kommenteras i ett separat svarsbrev. Ändringar med angivande av radnummer ska framgå i svarsbrevet.

- I **svarsbrevet** ska varje kommentar av granskaren/ESK bemötas. Skriv direkt vid granskarens kommentar. Exempel: Granskaren: På rad 4 står ortodonti – skriv på svenska! Svarsbrev från aspirant: Detta har nu korrigerats så det i den omarbetade fallbeskrivningen på rad 4 i stället står tandreglering.

- I den **omarbetade fallbeskrivningen** ska *alla ändringar göras i Words ändringsprogram* så att granskaren kan följa både vad det stod från början och vad det är ändrat till.

Skicka även svarsbrev samt omarbetad fallbeskrivning till specialistutbildning@svf.se .

Fallförteckning

Aspiranten ska under utbildningstiden föra fallförteckning inom ämnesområdet enligt mall. Mallen ligger i loggboken för odontologi. Se under

<https://www.svf.se/specialistutbildning/steg-2-fr-o-m-2022/amnesprogrammen/odontologi>

- Minst 500 odontologiska fall ska redovisas i fallförteckningen.
- Fallen ska fördelas på de två djurslagen.
- I de 500 fallen måste ingå samtliga specificerade fall och ingrepp som finns listade i ”Specificerade obligatoriska odontologiska fall” i det antal och enligt andra krav som anges där. De specificerade obligatoriska fallen med anvisningar ligger i loggboken för odontologi (se länken ovan).
- Maximalt hälften av de kirurgiska ingreppen utöver restorationer av karies får utföras på kadaver och ska godkännas av handledaren i samband med utförandet. Samtliga restorationer av karies får utföras på kadaver.

Individuell utbildningsplan

Se den övergripande utbildningsplanen inklusive den ämnesspecifika mallen.

Dokumentation av utbildningen

Aspirantens tjänstgöring och annan aktivitet ska fortlöpande dokumenteras i en loggbok. Se den övergripande utbildningsplanen och den ämnesspecifika loggboksmallen.

Handledare

Se den övergripande utbildningsplanen för steg 2-utbildningen samt särskilda riktlinjer för handledare.

Både huvudhandledare och biträdande handledare ska i första hand vara av Jordbruksverket godkänd specialist inom det område som utbildningen avser eller i andra hand inneha motsvarande kunskaper och kompetens (4 kap 5 § SJVFS 2021:25). ESK för odontologi har bedömt att Diplomate i odontologi (EVDC och AVDC) innebär motsvarande kompetens som svensk ämnes-specialist i odontologi har, så de kan också godkännas som handledare i utbildningen i odontologi.

Examination

Se den övergripande utbildningsplanen. Examinationen i odontologi är skriftlig och har som regel enbart multiple choice frågor.

Specificerade kunskapsmål i ämnet odontologi

Kunskapsmålen är riktlinjer för vad aspiranten ska behärska vid examinationen, och kan inte anses i varje detalj vara fullständiga men visar de huvudsakliga områden som examinationen kommer att baseras på.

Kunskapsmålen är också avsedda som en hjälp till aspiranten när den individuella utbildningsplanen läggs upp.

Efter genomgången utbildning ska aspiranten:

- kunna diagnostisera, bedöma och behandla remissfall inom odontologi inklusive käkkirurgi.
- självständigt kunna utreda, diagnostisera och behandla patienter inom oral medicin, kirurgi och onkologi.
- kunna genomföra praktiskt samt kunna teoretiskt alla fall och ingrepp som är betecknade med [1] i "Specificerade obligatoriska fall" för odontologi" – se loggboken.
- kunna teoretiskt och känna till det praktiska för alla fall och ingrepp som är betecknade med [2] i "Specificerade obligatoriska fall" för odontologi"- se loggboken.
- kunna redogöra för munhållans embryologi, anatomi, fysiologi och patologi
- kunna använda korrekt terminologi inom odontologi.
- uppvisa goda kunskaper om anestesi samt material och instrument som används inom odontologi och kunna redogöra för dess för- och nackdelar.
- kunna utföra en korrekt oral radiologisk undersökning och kunna ställa relevanta radiologiska diagnoser.
- uppvisa god kunskap om risker och prognos vid sjukdomar och behandlingar inom området, och kunna kommunicera det till kollegor och djurägare.
- uppvisa god kunskap om profylaktiska åtgärder för att förebygga tandsjukdomar hos hund och katt.
- visa förmåga att upprätthålla ett evidensbaserat arbetssätt samt bidra med att sprida kunskap till kollegor.
- vara förtrogen med vetenskaplig utveckling och etiska överväganden inom ämnet.
- vara väl förtrogen med den senaste utvecklingen inom området och kunna leda framtidens veterinärvård gällande åkommor i hundens och kattens munhåla.

Utöver den specifika utbildningsplanen finns följande utbildningsdokument, specifika för specialiseringen inom odontologi:

- Mall för individuell utbildningsplan.
- Loggbok (där ingår mall för fallförteckning, lista på obligatoriska fall samt mallar för handledarintyg)
- Mall för intyg om vistelse hos Diplomate.

- Rekommenderad litteratur.
- Rekommenderade kurser/konferenser.

Därutöver finns de steg 2-gemensamma dokumenten:

- Övergripande utbildningsplan för steg 2
- Riktlinjer för aspirant i steg 2-utbildningen
- Riktlinjer för handledare i steg 2-utbildningen